

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Høring – Rapport om faglig organisering - svar fra Institutt for kjemi

Institutt for kjemi synes det er svært beklagelig at ingen av forslagene som er presentert fra utvalget vurderer en modell som innebærer samling av alle realfagsmiljøene, eventuelt realfags- og teknologimiljøene, i ett fakultet. **Omorganiseringen av universitetet i 2009** skilte den ikke-humane biologien fra de øvrige realfagene. Dette var etter vår mening uheldig, og den naturlige integrasjonen mellom disse fagene har i disse årene vært mangelfull, noe som universitetet nå har en gylden mulighet til å rette opp.

Institutt for kjemi støtter en modell med færre fakultet («smal modell»), men en modell med 3 – 5 fakulteter må innebære en samling av realfagene. Den foreslåtte modellen med 4 fakultet har flere svakheter som vi mener må rettes opp.

Svakheter ved 4-fakultetsmodellen.

- I modell med 4 fakultet foreslås det en sammenslåing av deler av de realfaglige miljøene og alle de teknologiske miljøene i ett fakultet, uten å inkludere biologi. På faglig grunnlag mener vi **det er langt viktigere å samle realfagene**, enn å inkludere ingeniørfagene i samme fakultet som realfag. I utvalgets 4-fakultetsmodell vil ikke UiT benytte muligheten til å styrke forskning og utdanning i skjæringspunktene mellom biologi og de andre realfagene.
- 4-fakultetsmodellen som foreslås beholder BFE-fakultetet som i dag, og benytter seg ikke av muligheten til å styrke satsingen på havressurser og **bygge større miljøer rundt NFH**.
- En sammenslåing av dagens IVT og NT, som foreslås i modellen, bryter lovnader gitt under fusjonen med Høgskolen i Narvik og kongelig resolusjon i 2015. Et løftebrudd vil kunne føre til et **tillitsproblem** både internt i organisasjonen og mellom UiT og andre aktører i Nord Norge.
- 4-fakultetsmodellen har en stor svakhet ved at **juss** gis svært liten synlighet i et stort fakultet, noe som vi ikke tror UiT er tjent med.

I arbeidsgruppens '*Rapport om faglig organisering ved UiT*' (RFO-rapporten) understrekes det at UiT ikke leverer en kvalitet på forskning og utdanning, som er på lik linje med de andre norske breddeuniversitetene (s.5). I lys av dette er det derfor overraskende at det fremmes en organisasjonsmodell ulik de andre breddeuniversitetene i Norge, der realfagene er samlet i et fakultet, og juss er et eget fakultet.

Justeringer av den foreslåtte 4-fakultetsmodellen

Institutt for kjemi mener at man kan etablere en organisering i en smal modell (4 eller 5 fakultet) som i stor grad omgår de svakhetene som er angitt ovenfor, og som samtidig vil gi en mer fremtidsrettet organisering av UiT:

- Dagens NT-fak, sammen med NFH og AMB fra dagens BFE danner et nytt MN-fakultet som vil dekke relevante naturvitenskapelige problemstillinger innen arktiske, marine og maritime spørsmål og vil kunne tilby attraktive, tverrfaglige studieprogram av stor arktisk relevans.
- IVT-fakultetet beholdes som i dag som et eget fakultet, i tråd med UiTs tidligere løfter til Narvik-miljøet. Dette er også i tråd med RFO-rapporten (s.5 og 8), hvor det ønskes høyere aktivitet og tilstedeværelse i landsdelen og utvidet samarbeid med regionale aktører.
- HHT og Juss danner et eget fakultet som gir begge fag god synlighet i organisasjonen.
- Helsefak beholdes som foreslått i 4-fakultetsmodellen.
- Dagens HSL-fak og Kunst-fak, slås sammen som foreslått i 4-fakultetsmodellen.

Dette vil gi en modell med 5 fakultet. Dersom Universitetsstyret ønsker å lande på en modell med fire fakulteter, er det etter vår mening viktigst å samle realfagene og AMB/NFH i ett fakultet. Reduksjon fra 5 til 4 fakultet, kan da enten gjøres ved å samle realfagene og ingeniørfagene i et stort MNT-fakultet, eller å innlemme juss og HHT i et stort «samfunnsvitenskapelig» fakultet. Vi mener imidlertid at det mest hensiktsmessig må være å ta 5-fakultetsmodellen som utgangspunkt for organiseringen og så legge til rette for at IVT og MN på sikt kan fusjoneres ut fra et faglig perspektiv.

Utdypning av fordeler ved å justere den foreslåtte 4-fakultetsmodellen.

Samling av realfagsinstituttene: RFO-rapporten poengterer at "*fagområder som er nær beslektet bør organiseres slik at det lettere kan hentes ut gevinster av både forsknings- og utdanningssamarbeid*" (s.13), og det vektlegges det at omorganiseringen skal "*sørge for mindre utdanningsoverlapp og konkurrerende løp*" (s.9). En samling av realfagene vil gi et fakultet som vil være i en unik posisjon til å lage attraktive, tverrfaglige studieprogram av stor relevans for universitetets profil som et Arktisk breddeuniversitet. Et slikt fakultet vil kunne dekke alle relevante naturvitenskapelige problemstillinger innen arktiske, marine og maritime spørsmål, og i tillegg ha en fagportefølje som gir den nødvendige faglige basis for å forstå de fysiske, biologiske, geologiske og kjemiske prosesser som påvirker Arktis, og som samtidig kan tilby den nødvendige generiske kompetanse innen matematiske og informasjonsteknologiske fag. Fagsammensetningen for et slikt fakultet vil også gjøre det mulig å endre studieprogramporteføljen i tråd med endringer i samfunns- og forskningsbehovene knyttet til disse fagområdene. For eksempel, i moderne forskning innen livsvitenskap er fag som biologi, kjemi, fysikk, matematikk og informatikk helt avhengig av hverandre. Denne nærheten har manglet ved UiT i de siste årene, og det har heller ikke RFO-rapporten tatt inn i diskusjonen. I tillegg til at en sammenslåing vil gi en etterlenget faglig integrasjon, er det også en rekke teknologier felles mellom NFH/AMB og instituttene ved det nåværende NT-fak som i et samlet realfagsmiljø vil gi en forenkling av koordinering og en styrking av samarbeid, i tråd med RFO-rapporten. RFO-rapporten poengterer at omorganiseringen skal "*identifisere og iverksette tverrfaglige forskningsprosjekter*" og "*sikre høyere effektivitet og økt ressursutnyttelse*" (s.5). En sammenslåing av realfagene må i så fall være første prioritet.

Styrking av NFH og satsing på havressurser: Institutt for kjemi er klar over at NFH gjennom sin spesifikke betydning for landsdelen, er en viktig del av UiT, og at det er et varemerke som vi støtter at man tar vare på. Vår oppfatning er at denne merkevaren kan bestå, og også bli styrket, i et sammenslått fakultet. En samling av realfagsmiljøene er viktig i seg selv, og vil i et nytt fakultet sammen med NFH etter vår mening gi en vesentlig styrking av «Hav» som ressurs. Eksempelvis har Institutt for Geovitenskap en internasjonalt ledende rolle innen marin geologi og marine ressurser, og Institutt for fysikk og teknologi har en stor aktivitet innen overvåkning og fjernmåling. Begge institutter benytter

seg av samme forskningsfartøy som NFH og AMB. Institutt for ingeniørvitenskap og sikkerhet (IIS) har forskning og utdanning innen maritime fag, samt sikkerhet i fbm havinstallasjoner. Videre er en stor andel av Institutt for kjemi sin aktivitet basert på marine biologisk aktive molekyler. Disse grenseflatene mellom biologi/fiskerifag og de andre naturvitenskapelige og teknologiske fagene synes ikke å være vurdert av utvalget.

Institutt for kjemi (IK) sin spesielle situasjon.

For Institutt for kjemi har det vært en stor svakhet i dagens organisasjonsstruktur at den **ikke-humane biologien (AMB og NFH)** har vært adskilt fra de øvrige realfagene. Dette har vært til hinder spesielt for utdanning på tvers av fagene. Mest tydelig har dette fremkommet gjennom at man ikke har fått utnyttet Institutt for kjemi sine kapasiteter innen marin biomolekylær forskning i **utdanning av studenter**. Vi har sett fram til at de bioteknologiske aktivitetene ved BFE (spesielt NFH) kunne samles i samme fakultet som de komplementære aktivitetene ved Institutt for kjemi, og at vi derved kunne utvikle felles studieprogrammer som skulle ha alle muligheter til å bli sterkere og å rekruttere enda flere studenter til faget.

I RFO rapporten vektlegges det også at omorganiseringen skal '*sørge for mindre utdanningsoverlapp og konkurrerende løp*' (s.9). Etter vår mening vil en samling av realfagsmiljøene gi en stor mulighet til å rette opp mange av de svakheter som fremkom ved universitetets gjennomgang av studieprogramporteføljen.

Vennlig hilsen

Ronny Helland

Instituttleder

—

ronny.helland@uit.no

77 64 64 74

Valentina Burkow Vollan

Kontorsjef

—

valentina.vollan@uit.no

77 64 40 80